

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/121/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201642
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4618201642.1

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, matky: X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, O. a otca: G.. H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XXX. O., zast. advokátom: Pavol Trnka, Novomeského 1322/16, Bánovce nad Bebravou, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Dňa 18.06.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Y. F., nar. XX.XX.XXXX. Návrhom otec žiada, aby súd zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti s tým, že bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a matka bude povinná platiť výživné na maloletého vo výške 30 eur mesačne. S návrhom vo veci samej zároveň podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby bol maloletý do právoplatného skončenia konania zverený do osobnej starostlivosti otca za súčasnej úpravy styku matky s maloletým každý nepárny víkend od piatka od 15.00 hod. do nedele do 19.00 hod. Návrh bol odôvodnený tým, že s matkou dieťaťa krátko pred jeho narodením začali žiť v spoločnej domácnosti na adrese jeho trvalého bydliska. Po pôrode približne od októbra 2015 začala mať matka maloletého problémy s nadmerným požívaním alkoholu, ktoré postupne prerástli do závislosti. To bol aj hlavný dôvod ich nedorozumení a hádok. Doma nachádzal na rôznych miestach ukryté prázdne fľaše od alkoholu. Ten matka maloletého požívala dokonca aj počas kojenia maloletého, pričom požívanie alkoholu bolo aj dôvodom prečo maloletého po krátkej dobe prestala koiť. Matka maloletého si problémy s alkoholom odmietala priznať. V mesiaci január a február 2016 sa dvakrát opila tak, že vôbec nedokázala kontrolovať pohyb a reč. Po týchto excesoch a dohovárani z jeho strany sa situácia čiastočne upokojila, no len dočasne. V mesiaci marec 2017 riadila pod vplyvom alkoholu motorové vozidlo, v ktorom viezla aj maloletého, za čo bola aj odsúdená pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona k podmienčnému trestu odňatia slobody a k zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá. Ich konflikty museli riešiť opakovane aj privolaní policajti, pričom dňa 23.05.2018 v ranných hodinách po tom, čo matka maloletého v noci volala policajtov, odišla aj s mal maloletého zo spoločnej domácnosti k svojej matke O. U.. Už pred pôrodom matka maloletého pracovala v Rakúsku ako opatrovateľka cez agentúru, v roku 2018 vycestovala opakovane do Rakúska za prácou na predĺžené víkendy už bez agentúrneho krytia, pričom naposledy bola v Rakúsku krátko pred odchodom zo spoločnej domácnosti. Otec uviedol, že jeho styk s maloletým prebieha v súčasnosti na základe ústnych dohôd s matkou maloletého, tá však tieto dohody opakovanne porušuje. Maloletý je pritom silne viazaný na výchovné prostredie u otca, kde má kompletne zariadenú vlastnú izbu, kde má oveľa väčší priestor na zábavu a hry a kde prežil celý doterajší svoj život. Vždy keď ho matka berie z tohto prostredia, odmieta ísť a musí ho vziať proti jeho vôli a napriek jeho zúfalému plaču. Vzhľadom na pretrvávajúce problémy matky maloletého s alkoholom a s tým súvisiace jej nezodpovedné správanie aj vo vzťahu k maloletému, jej prehlásenie, že chce opäť vycestovať za prácou do Rakúska na dvojtyždňové turnusy (kedy by bol maloletý v starostlivosti starej matky zo strany matky maloletého), opakované porušovanie dohody na styku s

maloletým, otec považuje súčasné výchovné prostredie maloletého u matky za úplne nevyhovujúce a žiada ho zveriť do svojej výchovy. V dôsledku nezodpovedného správania matky maloletého je vážna obava z ohrozenia zdravého vývoja maloletého vo výchovnom prostredí jeho matky a je daná potreba do rozhodnutia súdu vo veci samej dočasne upraviť pomery účastníkov konania tak, aby maloletý nebol vystavovaný pre neho stresujúcemu konaniu vlastnej matky. Dňa 14.06.2018 sa s matkou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany - Oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dohodol na pravidlách úpravy styku rodičov s maloletým Y. počas mesiaca jún 2018, potom čo ich dohoda bola za prítomnosti pracovníčok Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany vyhotovená písomne, odmietla ju matka podpísať. Spolu s návrhom otec predložil zápisnicu o určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov zo dňa 20.05.2015, rodný list maloletého a matkou nepodpísanú rodičovskú dohodu spísanú dňa 14.06.2018 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

2. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 25.06.2018 je uvedené, že dňa 29.05.2018 sa na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany dostavila matka maloletého, ktorá uviedla, že medzi ňou a otcom maloletého dochádza k partnerským problémom, verbálnym či fyzickým napádaniam, ktoré trvajú asi rok. Matka po poslednom fyzickom útoku potrebovala lekárske ošetrovanie, v súvislosti s ktorým podala na otca maloletého na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Topoľčanoch oznámenie. Matka sa po poslednej potýčke s partnerom odsťahovala zo spoločnej domácnosti ku svojej matke. Maloletému Y. podľa jej slov otec nikdy fyzicky neublížil. Matka súhlasila s tým, aby bol maloletý s otcom počas každého druhého víkendy. Dňa 06.06.2018 sa na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany otec maloletého, ktorý potvrdil, že majú spolu s matkou maloletého partnerské problémy, ale fyzicky jej neublížil. Uviedol, že matka údajne v neprimeranej miere užíva alkohol, čo sa potom prejavuje na jej neprimeranom správaní. Vyslovil sa za striedavú osobnú starostlivosť o maloletého bez úpravy výživného. Obom rodičom bola ponúknutá možnosť riešenia ich zložitej situácie formou rodičovskej dohody spísanej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a ako ďalšie riešenie je navrhnuté mediačné stretnutie dňa 29.06.2018, s čím obaja rodičia súhlasili. Dňa 13.06.2018 bolo uskutočnené stretnutie za prítomnosti rodičov maloletého, sociálnej pracovníčky a psychologičky Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany. Obaja rodičia súhlasili s uzavretím rodičovskej dohody na a následne s uskutočnením mediačného procesu. Po vypracovaní rodičovskej dohody mal záujem o jej podpísanie len otec, matka si tento krok premyslela a odmietla. V závere správy je uvedené, že bytové pomery na strane oboch rodičov prešetrované neboli. Prílohu správy tvoria kópie lekárskeho záznamu (v ktorých je uvedené, že matka maloletého bola dňa 23.05.2018 vyšetrená z dôvodu napadnutia priateľom, ktorý ju začal z neznámeho dôvodu kopať s tým, že u pacientky bola zistená diagnóza pomliaždenie ľavej polovice hrudníka, driekovej chrbtice a kostrče) a potvrdenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Topoľčanoch zo dňa 23.05.2018 o podaní oznámenia matkou vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

3. Zo spisu vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/124/2018 súd zistil, že dňa 21.06.2018 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a uloženie otcovi maloletého povinnosti platiť výživné na maloletého vo výške 300 eur mesačne. Návrh matka odôvodnila tým, že maloletý Y. pochádza z mimomanželského vzťahu, s otcom dieťaťa žili v spoločnej domácnosti cca 3 roky, no po stupňujúcich sa nezhodách sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala k svojej matke do 5-izbového rodinného domu, kde žije jej matka, jej brat a ona so synom, pričom v dome majú k dispozícii 2 izby zariadené pre ich potreby.

4. Zo spisu vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 0T/16/2017 bolo zistené, že trestným rozkazom č. k. 0T/16/2017-48 zo dňa 20.03.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.04.2017, bola matka maloletého uznaná vinnou zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu, že dňa 11.03.2017 viedla motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní jedného roka, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu na dobu 30 mesiacov.

5. V správe obce Krušovce zo dňa 14.05.2018 (vypracovanej pre potreby konania sp. zb. 0T/16/2017) je uvedené, že matka maloletého sa na verejnosti správa a vystupuje slušne, v minulosti sa nedopustila priestupkov, ktoré by prejednávala komisia verejného poriadku.

6. V správe Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Topolčanoch zo dňa 28.05.2018 (vypracovanej pre potreby konania sp. zn. OT/16/2017) je uvedené, že matka maloletého od 06.04.2017 nespáchala žiaden trestný čin ani priestupok.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

16. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli

nasť pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

19. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/34/2013-387 zo dňa 9. júla 2013).

20. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariaďovať neodkladné opatrenie. Vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, napríklad ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia argumentuje údajným alkoholizmom matky, ktorý však návrhom na začatie konania nepreukázal. Potrebu neodkladnej úpravy (aktuálnych) pomerov nemožno založiť na nepodloženom tvrdení, že v mesiaci január a február 2016 sa matka dvakrát opila a ani tým, že v mesiaci marec 2017 riadila pod vplyvom alkoholu motorové vozidlo. Z pripojeného trestného spisu bolo síce preukázané, že matka bola trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany č. k. OT/16/2017-48 zo dňa 20.03.2017 uznaná vinnou zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, no bez ďalších relevantných dôkazov to možno v tomto štádiu konania považovať za excus v správaní matky z marca 2017, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný 18.06.2018. V návrhu na začatie konania otec navyše uviedol, že pred odchodom matky zo spoločnej domácnosti zavolať polícia matka a nie otec maloletej, pričom z listín preložených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany vyplýva, že matka maloletého bola dňa 23.05.2018 vyšetrená z dôvodu napadnutia priateľom, čo bolo zjavne dôvodom jej odchodu z domácnosti. Otec v návrhu ďalej uviedol, že jeho styk s maloletým v súčasnosti prebieha na základe ústnych dohôd s matkou maloletého, ktorá ich však porušuje. Z otcom predloženej rodičovskej dohody spísanej na pôde Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany dňa 14.06.2018 (ktorú matka nepodpísala) vyplýva, že maloletý mal po súhlase otca stráviť dni 14-16.06.2018 v starostlivosti matky, deň 17.06.2018 v starostlivosti otca a počas nasledujúceho víkendu maloletého mala matka odovzdať otcovi dňa 22.06.2018 o 17.00 hod a vyzdvihnúť si ho 24.06.2018 o 9.00 hod.. Z uvedeného nie je zrejmý pracovný režim matky, pričom pre stanovenie úpravy výkonu rodičovských práv a povinností súdom je nutné posúdiť výchovnú spôsobilosť a vhodnosť výchovného prostredia u oboch rodičov a v prípade úpravy styku aj pracovný režim oboch rodičov i denný režim dieťaťa z dôvodu, aby sa súdom stanovená úprava styku mohla i fakticky realizovať.

21. Na základe nateraz zisteného skutkového stavu preto súd nemal osvedčenú bezodkladnú potrebu upraviť pomery maloletého dieťaťa (zverením do osobnej starostlivosti jednému z rodičov). Otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil naliehavosť predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému dieťaťu, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Súdu nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by mali preukazovať, že súčasné výchovné prostredie maloletého u matky je pre maloletého nevyhovujúce. Súd preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

22. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa starostlivosti o maloleté dieťa bude súd skúmať v konaní vo veci samej (v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností), v ktorom bude dostatok priestoru na vykonanie náležitého dokazovania za účelom

stanovenia úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).